

Született 1892-ben, a galíciai Drohobyczben. Lengyel író, aki két kötetnyi elbeszélésével szerzett világhírnevet magának. Művei sok vonatkozásban Franz Kafka művészetéhez kapcsolódnak, akinek első lengyel fordítója volt, stílusa azonban színesebb, szinte szürrealisztikus. Bruno Schulzot a német megszállás idején, 1942-ben a Gestapo egyik katonája a nyílt utcán meggyilkolta. Elbeszéléseit az Európa Könyvkiadó készül magyarul megjelentetni.

Ez pedig egy tavasz története — egy tavaszé, amely valóságosabb, tündökletesebb és vakítóbb volt a többi tavasznál; egy tavaszé, amely csupán szó szerint értette szövegét, ezen ihletett manifesztumot, amelyet a legsugárzóbb, ünnepi vörössel írtak, pecsétviasz és kalendárium vörösevel, színes írón vörösevel és az elragadtatás vörösevel, az *onnét* érkező, boldog sürgönyök málnapirosával...

Minden tavasz így kezdődik, ezekkel a roppant és bődítő horoszkópokkal, amelyek túlnőnek egyetlen évszakon; mindegyikben — szögezzük le rögtön — mindezek megvannak: a végtelen menetek és tüntetések, a forradalmak és barikádok; mindegyiken átfut egy pillanatban a szenvedély forró vihara, bánat és mámor határtalan-sága, amely hasztalan kutatja mását a valóságban.

De aztán e túlzások és kulminációk, e halmozások és eksztázisok virágba borulnak, átjárják a hűvös lombzat egész burjánzását, az éjszaka felzavart tavaszi kerteket, és elnyeli őket a zsongás. Önnön magához így válik hűtlenné minden tavasz — egyik a másik után, virágzó parkok lihegő lármájába temetve, duzzadásaikba és áradásaikba — esküjükről megfeledkeznek, és egyenként hullatják testamentumuk leveleit.

Ennek az egy tavasznak volt bátorsága kitartani, hűnek maradni, megőrizni mindent. Annyi sikertelen próbálkozás, elrugaszkodás, incantatio után szeretett volna végre valóban megszerveződni, napvilágra törni általános és immár végleges tavaszként.

Kalandok vihara, események orkánya: sikeres államcsíny, patetikusság, magasztos és dicső napok! Szeretném, ha e történet átvenné a bűvös és ihletett ritmusuk, kizenghetné e hősi eposz hangját, egy ütemre lépne e tavaszi Marseillaise-zel!

Kifürkészhetetlen horoszkóp! Ki is róhatná fel a tavasznak, ha egyszerre százféléleképp igyekszik olvasni, vaktában kombinál, bön-gész minden irányban; még örülhet, ha sikerül valamit megfejtenie a madarak megtévesztő találgatásai közepette. Olvassa oda meg vissza e szöveget, értelmét veszve majd újból megtalálva, minden változatban, ezernyi variációban, trillában és csicsergésben. Mert a tavasz egész szövege rejtbeszéd, elhallgatások és ellipszisek, betű nélkül kipontozva a pusztá azúrban, a szótagok közötti szabad helyeken pedig a madarak szeszélyes találgatásai és megfejtései állnak. Így hát a történet, amely mintául szolgál e szövegnek, kusza pályákon ágazik el majd, s át- meg átszövik a tavasz gondolatjelei és a központozás sóhajai.

✱

Egy nap aztán, április vége felé, a délelőtt szürke és meleg volt — a járókelők a földet bámulták, a nedves földnek mindig egyazon négyzetméterét maguk előtt, és nem érzékelték, amint kétoldalt elmaradoztak a park fekete ágbogú fái, melyeken mindenütt édesen nedvező sebek fakadtak.

A fák fekete, kusza hálójába gabalyodva fülledt, szürke ég feküdt az emberek nyakán — ziláltan tornyosult, formátlanul, súlyosan és hatalmasan, mint valami dunyha. Az emberek kézzel-lábbal igyekeztek kievickélni alóla, akár a cserebogarak a meleg nedvességben, miközben csápjaikkal az édes agyagot szaglásszák. Süketen feküdt a világ, terjedt és növekedett, valahol a magasban, valahol hátul és mélyen — és úszott isteni bágyadtságban. Néha lassított, és homályosan idézett valamit: kiterjesztette ágait, mint a fák, madárdal csillogó, sűrű szövetét vetette a szürke nappalra; és a mélybe szállt, a föld alatt kígyózó gyökerekbe, a férgek és hernyók vak lüktetésébe, a feketeföld és az agyag süket sötétjébe.

És e formátlan tömeg alatt megsüketített emberek kuporogtak tompán és üresen, kuporogtak fejüket a tenyerük közé szorítva, görnyedten csüggve a parkok padjain, térdükön egy-egy újság foszlányával, amelyből a nappal nagy szürke ürességébe folyt a szöveg — esetlenül csüggtek egy tegnapi pózban, és nyálaztak öntudatlanul.

Talán a madarak lármás csörgői süketítették meg őket, a szürke sörétjüket fáradhatatlanul szóró mákgubók, amelyek elhomályosították a levegőt. Álmosan jártak az ólmos záporosöbben, és jeleket váltottak a bőséges zivatar közepén — vagy csüggedten hallgattak csupán.

De mikor délelőtt tizenegy tájban valahol, a térség valamely pontján, a felhők duzzadt testét átütötte a Nap sápadt csírája, a fák ágbogas kosarában egyszerre erős bimbók gyúltak, s a csiri-pelés szürke tűfátyola halványarany hálóként elvált a nappal arcától, s az felnyitotta a szemét. A tavasz volt.

Ebben a pillanatban a park az imént még üres fasorát százfele siető emberek népesítik be hirtelen — mintha itt kereszteződne a város valamennyi utcája — és bevirágozzák a női ruhák. A gyors és kecses leányok némelyike munkába igyekszik, boltokba és hivatalokba, mások légyottra sietnek, ám addig is, amíg átvágnak a fasor aszúros kosarán, melyet madarak trillái pettyeznek, s mint melegágy gőzölög, itt vannak ők, ebben a fasorban és ezen a órán — öntudatlanul is statisztái e jelenetnek a tavasz színházában — mintha együtt termettek volna a sétányon finom árnyékával a gallyaknak és leveleknek, mik szemmel látható módon rügyeznek a nedves kavics sötétarany mélyében; futnak, míg eltelik pár arany-színű, forró drága remegésnyi idő, aztán elsápadnak, árnyékba borulnak, s mint átlátszó vízjelek felszívódnak a homokban — ha felhő-álmok közé tér a Nap.

Ám egy pillanatig felpezsdítette a fasort friss igyekezetük, s úgy tűnt, fehérmeműjük suhogása árasztja a fasor megnevezhetetlen szagát. Ó, azok a szellős és frissen keményített ingek, melyeket sétálni visznek tavaszi folyosók azsúros árnyán; a hónaljban nedves foltokkal ékeskedők, melyeket messzeségek ibolyaszínű szellői szárítanak! Ó, azok a fiatal, ritmikus, mozgásban hevülő lábak az új és recsegő selyemharisnyák alatt, hol vörös foltok és pattanások rejtőznek — a forró vér egészséges, tavaszi buggyanásai! Ó, pimaszul pattanásos az egész park, pattanás-bimbók lepik el a fákat, s csiripelve fakadnak fel.

Aztán megint elnéptelenedik a fasor, és a kövezett sétányon egy karcsú rugókon imbolygó gyerekkocsi küllői citerálnak halkán. Az apró, lakkozott csónakban, a kendő magas, keményített szirmai mélyén alszik valami, valami szirmoknál finomabb. A leány lassan tolja a kocsit, néha fölébehajol, s míg belenyikordulnak a tengelyek, a hátsó kerekére billenti ezt a ringó, fehéren, frissen virágzó kosárkát, és gyengéd leheletével szétfújja a tüllbokkrétát egészen az édes, szendergő vacokig, amelyen álom jár keresztül, mint mese, miközben árnyéksávokon halad át a kocsi — melyekben összefolynak a felhők és a fények.

Aztán délben is még fény meg árnyék fonja be a virágligeteket, és madarak cserregése ömlik végeláthatatlanul e háló finom szemein át — ágról-ágra, gyöngyözve ömlik a nappal drótkalitikáján keresztül; ám az út mentén sétáló asszonyok már fáradtak, hajukat megbontotta a migrén, arcukat meggyötörte a tavasz; majd egészen elnéptelenedik a fasor, s a délutáni csöndön át éttermi illatok szállingóznak a kerti kioszk felől.

A városi parkban most esténként zene szól, s a fasorokon tavaszi promenád vonul át. Keringenek és visszatérnek, keresztezik egymást majd szembetalálkoznak a sétálók szimmetrikus, mindegyre ismétlődő arabeszekben. A fiatalemberek új, tavaszi kalapot viselnek, kezükben kesztyűt tartanak hanyagul. A fák törzse között, az élősövényen keresztül leányruhák fénylenek a szomszédos fasorokban. A leányok párosával járnak, csípőjük ring, fátyol- és volanttollaikat felborzolják, s mint hattyúk viselik, viselik e rózsaszín és fehér fodrokat — megannyi virágzó muszlinnal tömött harang —; és néha padokra telepednek bennük, mintha fárasztaná őket az üres pompa, letelepednek hatalmas géz- és batisztrózsáik, melyek felhasadoznak és szirmokat öntenek szét. S ekkor feltáruznak egymáson keresztbefektetett lábaik, melyeket megannyi megcáfolhatatlan kinyilatkoztatás fehér idomába fontak össze, s a mellettük elhaladó fiatalemberek elsápadnak és elnémulnak — telibe találtak az érvek —, teljességgel meggyőzöttek s meghódnak.

Közvetlen alkonyat előtt egy pillanatra megszépülnek a világ színei. Koturnusára lép mind, ünnepi lesz, tüzes és szomorú. Egy-kettőre ellepi a parkot a rózsaszín firnisz, a csillogó lakk, amely a tárgyakat egyszerre élénk, fényes színekkel festi. De már ezekben is ott bujkál valami túlságosan mély azúr, valami kápráztató, már-már kétes szépség. Egy pillanat csupán, s a parkok sűrűjét, melyet alig hintett be a zsenge zöld, mely ágbogas és csupasz még, egészen bevilágítja a rózsaszín alkonyi óra, melyet elborít a hideg balsama, átítat az örökkön és halálosan szép dolgok kimondhatatlan szomorúsága.

Ekkor egyszeriben a park, mint egy hatalmas, néma és ünnepélyes zenekar megfeszül, s a karmester felemelt pálcájára lesve vár, amíg megérik és felduzzad benne a muzsika; majd hirtelen e hatalmas, rettentő és tüzes szimfóniára lehull gyorsan és színesen, mintegy a hangszerekben felgyülemlett hangok erejével a nyári alkony — valahol a magasban keresztüldöfi a zsenge zöldet egy lombok közt búvó sárgarigó hangja — és hirtelen körös-körül minden ünnepélyes, elhagyatott és kései lesz, mint az esteli erdőn.

Alig érezhető fuvallat úszik a fák csúcsain át, honnét borzongva omlik száraz hullámokban a madármeggy illata — kimondhatatlanul és keserűn. Keresztülömlik magasan az alkonyi ég fölött, és a halál határtalan sóhajával hull alá e keserű illat, melybe az első csillagok könnye patakzik, mint a sápadtlila éjszakáról szakított orgonavirágok.

Ekkor a keringő párokat, a szokott időközönként szembetalálkozó fiatalembereket és leányokat valami különös erő és ihletés szállja meg. Az ifjak megtáltosodnak, megarnyi szépséges és ellenállhatatlan Don Juan, büszkék és győzedelmesek lesznek, s tekintetükben gyilkos erő gyúl, melytől megdermednek a leányszívek. És elsötétül a leányok szeme, s fasorok erezetén szétfutó kertek nyílnak mélyükön, parkok sötét, susogó labirintusai. Szélesre tárul szembogaruk és ünnepien felragyog, ellenállás nélkül kinyílik, s a hódítókat sötét kertjeinek sövényei közé fogadja; kertekbe, hol ösvények ágaznak el többszörösen és szimmetrikusan, mint a canzone strófái, hogy, mint egy szomorú rímben, összetalálkozzanak, egymásra leljenek a rózsaszín tereken, a körforma ágyások körül, vagy az alkonyi pír szökőkútjainak kései tüzei mellett, majd újból szétváljanak, szerteoszoljanak a park fekete rengetegében, az egyre sűrűbb és susogóbb esti bozótban, s belevesznek, eltűnnek bennük, mint zegzugos kulisszák, bársonyfüggönyök és nyugalmas alkóvok útvesztőiben. És nem tudni, mikor érik el e homályosabb kertek hűvösén át az egészen elfeledett, idegen zugokat, a fák valami más, sötétebb, gyászleplel susogását, melyben megerjed és elfajzik a sötét, s a hallgatás évein át megromlik a csönd — és fantasztikus bomlásnak indul, mint régi, elfeledett boroshordók fenekén.

Vakon tapogatózva a parkok fekete bársonyán, végre egymásra találunk egy elhagyott tisztáson, az alkonyi pír bíbora alatt, a pocsolya partján, mit százados fekete sár lep el, míg az omladozó balusztrádon, valamire az idő végein, a világ megetti kiskapuknál visszakerülnek valami régmúlt időbe, egy távoli preegzisztenciába, s az idegen idő foglyaiként, messzi századok jelmezeiben vég nélkül zokognak valamely gyászének muszlinja fölött, s míg elérhetetlen eskühöz ágaskodnak, s felhágnak a szenvedély lépcséin, valamely csúcshoz és határokhoz érnek, melyeken túl már csak a halál van, s hol megdermed a névtelen gyönyör.

Mi is a tavaszi alkony?

Valóban a dolgok lényegéig jutottunk, ahonnan nem vezet út tovább? Szavaink határához érteztünk, melyek mostantól lázasan motyognak, halucinálnak, beszámíthatatlanok. Ám csupán gypűiken túl kezdődik mindaz, ami e tavaszt mérhetetlenné és kimondhatatlanná teszi. Az alkony misztériuma! Csak hová mágiánk ereje nem ér el, a szavakon túl morajlik e sötét, roppant hatalom. A szó itt elemeire bomlik, széthull, visszatér etimológiájához, visszaszáll a mélybe, sötét gyökereihez. Hogyhogya a mélybe? Szó szerint. Íme, elhomályosul; szavaink elvesznek a derengő asszociációk közt: Akherón, Orcus, Alvilág... Érzitek, micsoda sötét ereszkedik e szavakkal, milyen vakondtúrás emelkedik, milyen szél kerekedett pincék és sírok mélyéből? Mi is a tavaszi alkony? Megint csak feltesszük a kérdést, vizsgálódásunk lázas refrénjét, amelyre nincsen válasz.

Mikor a fák gyökere szólni szeretne, mikor a pázsit alatt megsűrűsödik a múlt, felgyűlnek garmadával a régi regények, ős históriák; mikor magasra duzzad a gyökerek alatt a lihegő suttogás, az artikulálatlan magma s a lélegzetvisszafojtó sötét, mely a szavakat megelőzi — akkor megfeketedik a fák kérge, otromba göröngyökre, mély árkokra hasadozik durván, s a repedéseken át feltárul a belső, mely sötét, mint a medve bundája. Ha arcunkat az alkony pihés bundájába fúrjuk, egy pillanatra egészen elsötétül minden, elnémul és megszűnik lélegezni, mint a koporsóban. Most helyezzük szemünket mint piócákat a legfeketébb sötétre, meresszük kissé, majd nyomjuk keresztül az áthatolhatatlanon, lökjük át egészen a süket szíken — s íme, egyszerre célhoz értünk, itt vagyunk a dolgok túlfelén, a mélyen, az Alvilágban. És látunk...

Egyáltalán nincs sötét, mint gondolnánk. Ellenkezőleg — a föld-belsőben teljességgel lüktet a fény. Ez, természetesen, a gyökerek belső fénye, kősa foszforeszcencia, derengő, tűnékeny érezet, amely márványozza a sötétet, a szubsztancia fényes, vándor ködképei. Csakúgy, mint amikor alszunk, a világtól elrekesztve, és messze kóborlunk az introverzió mélyein, az önmagunkba térő vándor-

úton — így látunk akkor is, világosan látunk, mert tűzszerszámként felszikkasztó gondolataink motyogva végigparázslanak, pontról pontra érve, hosszú kanócaikon. Ekképp regrediálunk az egész vonalon, s húzódunk vissza a mélybe, a gyökerekhez. És anamnézisünk elágazik a mélyben, míg a földbelső borzongásaitól borzószik a hátunk, s föld alatti álmodunk a ködülte felszínén. Mert — szögezzük le rögtön — csak odafönn, a fényben lehetünk remegő, artikulált dallam-kötegek, fénylő pacsirtabúbok — a mélyben visszaömlünk a fekete morgásba, a lármába, a befejezetlen történetek tengerébe.

Most látjuk csak, miből is sarjad a tavasz, mitől oly kimondhatatlanul szomorú, s a tudástól elnehezült. Ó, meglehet, el se hinnénk, ha nem a saját szemünkkel látnánk. Íme, a belső labirintusok, tárházak és hombárok; íme, a még meleg hantok, a porladás és televény. Ős históriák. Hét réteg, mint a hajdani Trójában; folyosók, kamrák, kincstárak. Mennyi aranyos maszk, maszk maszk hátán, belappadt mosolyok, kimart arcok, múmiák, üres bábok... Íme, a kolumbáriumok, a halottas-fiókok, melyekben kiszáradt halottak fekszenek gyökér-feketén, s a sorsukra várnak. Íme, a hatalmas drogériák, ahol eladásra sorakoznak a könnygyűjtő urnákban, tégelyekben, üvegcsékben. Évekig állnak szekrényeikben, hosszú, ünnepélyes sorokban, de senki se vásárolja őket. Tán fel is éledtek már fészkük rekeszeiben, felépültek egészen, tiszták és jószagúak, mint a tömjén — e csiripelő medicinák, türelmetlen orvosságok, balzsamok és reggeli kenőcsök, mik a nyelvük hegyén korai ízüket latolgatják. Csupa tojás-törő csőröcske, csupa elsőként próbálkozó fényes csiripelés e befalazott galambsereg. Mintha reggelre kelne hirtelen, mint a nagy idő előtt: az üres és hosszú fasorokban sorra ébredő, alaposan kipihent holtak — új hajnalra virradnak!

✱

De ez még nem minden, mélyebbre szállunk. Csak bátran. Kérem a kezeket, egy lépés még, és máris a gyökereknél járunk, a fűszeres homályban, akár egy mély erdőn. Pázsit és televény illatozik, gyökerek vándorolnak a sötétben, tekergőznek, felemelkednek, s ihletett nedvek áramlanak beljünk, mint szomjas szivattyúkba. A dolgok túlfelén járunk, a belésnél, a kusza foszforeszcenciával fércelt sötétben. Micsoda sürgés-forgás, tülekedés, nyomakodás! Hatalmas hangyaboly, népek és nemzedékek, ezerszeresére szaporodott bibliák és iliászok. Micsoda vándorlás, micsoda csödület, történelmi káosz és hangzavar! Tovább már nem vezet az út. A legmélyen vagyunk, a sötét fundamentumoknál, az Anyáknál. Íme, a végtelen infernók, a reményvesztett ossziáni tájak, íme, a siralmas nibelungok. Íme, a történelem óriás keltetői, a mese-műhelyek, a mesék és fabulák füstös pipatóriumai. Most fény derül hát a tavasz roppant

és szomorú mechanizmusára. Mert históriákból sarjad a tavasz! Mennyi esemény, mennyi kaland, mennyi sors! Mindennek, amit valaha olvastunk, minden fél füllel hallott történetnek, és mindnek, mely a gyerekkor óta bennünk borong — bárha sohasem hallottunk róla — itt, és csakis itt van otthona és hazája. Honnét is merítenének ötletet az írók, honnét vennék a bátorságot elmeszüleményeikhez, ha nem éreznék maguk mögött eme tartalékokat, e tőkét és százszoros leszámítolást, mely az Alvilágban vibrál?... Micsoda kesze-kusza suttogás, a földnek micsoda morgó moraja ez! Füledben kifogyhatatlan perlekedés pulzál. Behunyta szemmel jársz a meleg suttogásban, mosolyok és ajánlatok közt — mert leszólítanak szüntelen, ezernyi kérdéssel szurkálnak, édes szűnyog-szívókák millióival. Várják, hogy válassz közülük, bármit, akár egy csipetnyi, testetlen, suttogó történetet is, és ifjúi életedbe, véredbe fogadd, megmentsd, és vele élj tovább. Mert a tavasz nem más, mint a mesék feltámadása. E testetlenek közt egyedül a tavasz eleven, valóságos, hűvös és semmit se sejtő. Ó, hogy vonzza a kísérteteket ifjúi zöld vére, növényi öntudatlansága — mind e fantomokat, rémeket és farfarellókat. S ő védtelen, naiv álmába fogadja őket, velük alszik, s hajnalban kábultan ébred, és nem emlékszik semmire. Hát ezért, a temérdek elfelejtenivalótól oly elnehezült, s ezért oly szomorú, hiszen egymagának kell ennyi életet élnie, ennyi eldobott és elhagyott helyett szépnek lenni... S mindehhez csupán a végtelen mádármeleg-illat az övé, az egyetlen, örök, végtelen folyam, melyben minden benne van... Mert mit jelent felejteni? A régi mesékből egy éjszaka alatt friss zöld sarjadt, lágy, zöld bevonat, s a pórusokból fényes, erős rügyek fakadtak, egyenletes sörték, mint a nyiratkozás másnapján a fiúcskák üstökén. Hogy kizöldül a tavaszi feledés, hogy lopják vissza az öreg fák édes és naiv öntudatlanságuk, hogy ébrednek ágaik, melyeket immár nem terhel az emlékezés, míg gyökerük hajdani történetekbe süpped! Majd újraolvassa őket a zöld, előlről silabizálja, mintha most látná először — és megifjodnak tőle a mesék, újrakezddőnek, akárha sohasem történtek volna meg.

Annai a meg nem született történet! Ó, azok a fájdalmas kórusok a gyökerek közt, az egymással cseverésző anekdoták, a kifogyhatatlan monológok és hirtelen kirobbant rögtönzések! Van-e türelmünk, hogy végighallgassuk őket? A legrégebbi, fél füllel hallott történeteknél is vannak még régebbiek, amelyeket nem hallottatok: névtelen elődök, cím nélküli regények, hatalmas, sápadt, monoton eposzok, alaktalan bilinák, formátlan vázak, horizonton terpeszkedő, arctalan gigászok, a fellegek esti drámáinak sötétlő sorai, s távolabb: könyv-legendák, soha-meg-nem-írt könyvek, örökkön-sorukra-váró könyvek, tévelygők, amelyek elvesztek egyszer *in partibus infidelium*...

✱

A mindenfajta mese közt, mely itt nyüzsg a tavasz gyökereinél, van egy, amely régen az éjszaka birtoka már, és mindenkorra megtelepedett a firmamentum mélyén — örök kísérője és háttere a csillagos tereknek. Bármi történjék, minden tavaszi éjen keresztülbaktat hosszú léptekkel e mese a békák hatalmas vartyogása s a vízimalmok végtelen futása fölé. Csillagzárporban lépked a férfi, melyet az éjszaka malma ont, hosszú léptekkel halad az égen, s köpenye redői közt egy gyereket szorít magához — folyton úton, szakadatlan vándorlásban az éjszaka végtelen terein keresztül. Ó, a magány roppant bánata, ó, mérhetetlen árvaság az éjszaka terein, ó, távoli csillagok fénye! Ezen a mesén már semmit sem változtat az idő. Minden pillanatban baktat épp a csillagos horizonton át, elhalad mellettünk hosszú léptekkel; és ez így lesz mindig, újra meg újra így, mert ami egyszer kisiklott az idő vágányairól, az talaját veszti, mérhetetlenné válik, és semmi ismétlés nem meríti ki többé. Lépked a férfi, s egy gyereket szorít a karjaiba — szándékosan ismétljük e refrént, az éjszaka fájdalmas mottóját, hogy kifejezzük általa az áthaladás intermittáló folyamatát, ahogy néha csillagos örvények takarják, néha egészen eltűnik hosszú, néma intervallumokban, melyeken átfúj az örökkévalóság. A messzi világok ijeszten közelnek, szörnyen vakítanak, s az örökkévalóságon keresztül erőteljes jelzéseket küldenek, néma, kimondhatatlan üzeneteket — ám ő csak lépked, és csitítja vég nélkül a kislányt, monotonon, reménytelenül, és erőtlenül az éj ama suttogásával szemben, a szörnyen édes unszolással — s amaz egyetlen szóval szemben, amelyre formálódik a csönd szája, amikor senki se hallja...

Ez az elrabolt és elvarázsolt hercegkisasszony meséje.

Körner Gábor fordítása